

Секція № 5
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЦИФРОВІЙ
ЕКОНОМІЦІ

УДК: 336.66

Юлія Гернего
*к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
iuliagern@ukr.net*

ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ В
УКРАЇНІ

INTERNET OF THINGS: GLOBAL TENDENCES AND POTENTIAL FOR
DEVELOPMENT IN UKRAINE

ИНТЕРНЕТ ВЕЩЕЙ: ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПОТЕНЦИАЛ РАЗВИТИЯ В
УКРАИНЕ

Анотація. Обґрунтовано сутнісні характеристики інтернету речей, як інноваційної форми ведення господарської діяльності. Досліджено теоретичні та організаційні аспекти функціонування індустрії IoT та потенціал її розвитку в Україні.

Abstract. Substantial characteristics of the Internet of Things as an innovative form of doing business are substantiated. Theoretical and organizational aspects of the IoT industry development and the potential of its development in Ukraine are investigated.

Аннотация. Обоснованно сущностные характеристики интернета вещей, как инновационной формы ведения хозяйственной деятельности. Исследованы теоретические и организационные аспекты функционирования индустрии IoT и потенциал ее развития в Украине.

Сучасність ставить все більше нових викликів перед представниками бізнесу, науки та соціальної сфери. Відбуваються якісні зміни у царині виробництва товарів та надання послуг. Зокрема, сучасний споживач уже не уявляє свого існування без Інтернету. Так, на початку 2020 року згідно із даними Statista у світі було 4,54 млрд. користувачів мережі Інтернет, 4,18 млрд. осіб користувалися мобільним Інтернетом, 3,8 млрд. активних користувачів соціальних мереж та 3,75 млрд. активних користувачів мобільних соціальних мереж [1].

Діджитал-технології закладають не лише основу будь-якого виробничого або навчального процесу, відіграють роль найшвидшого каналу зв'язку та отримання інформації. Глобальні мережі формують нашу буденність, а саме захоплюють особисті та соціальні аспекти життя за рахунок всебічного поширення Інтернету речей (Internet of Things – IoT). Зокрема, застосування переваг Інтернету речей дозволяє використовувати потенціал мережі понад застосування уже стандартних на сьогодні девайсів, зокрема: комп'ютерів, ноутбуків, смартфонів, тощо. У щоденному обиході набувають поширення лептопи, розумні гаджети, розумні годинники, цифрові побутові пристрої та ін. Згідно із оцінками експертів, уже до 2021 року у світі кількість користувачів IoT девайсів стрімко зросте, а їх кількість сягне понад 20 млрд. девайсів, що супроводжуватиметься зростанням попиту на Інтернет 5 G [2].

Стрімке зростання попиту на Інтернет речей зумовило ріст відповідної пропозиції, а саме кількості суб'єктів бізнесу, що працюють у цій індустрії. Відповідним чином також зростає їх дохідність. Так, згідно із прогнозом Open Mind уже у 2020 році поширення індустрії IoT дозволить отримати близько 344 млрд. дол. США додаткових доходів та скорочення витрат на

суму близько 177 млрд. дол. США. При чому, застосування Інтернету речей у виробництві та процесах збуту дозволить підвищити продуктивність на 40-60 % [3].

У зв'язку із стрімкою популяризацією Інтернету речей на глобальному рівні, його застосування стало запорукою підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання на міжнародних ринках. Тому, особливої актуальності набуває обґрунтування сутнісних характеристик, джерел фінансового забезпечення Інтернету речей, визначення потенціалу розвитку IoT в Україні.

В основі технологій IoT є інтеграція інноваційних технологій та комунікаційних рішень. Зокрема, набувають поширення додаткові можливості протоколів зв'язку (спільний доступ до Інтернету наступного покоління), сенсорні технології та мережні рішення, які вбудовано у засоби виробництва та предмети споживання [4]. Наприклад, використання автоматизованої системи логістики в аграрній сфері дає змогу оптимізувати близько на 50% систему доставки сільськогосподарської продукції до кінцевого споживача. Застосування систем онлайн моніторингу погодних умов дозволяють зберегти до 25% врожаю. В австралійських лікарнях завдяки Інтернету речей існує можливість реагувати на зміни у стані здоров'я пацієнтів у режимі реального часу. У США на базі оператора AT&T розроблено систему, яка миттєво вловлює різку зміну положення людини, що дозволяє вчасно надати допомогу людям літнього віку на випадок падіння.

Глобальною тенденцією поширення Інтернету речей є також розширення джерел фінансування цієї індустрії за рахунок поширення практик краудфандингу. Зокрема, одним з найбільш імовірних способів знаходження коштів на реалізацію інноваційної ідеї в IoT індустрії є саме проведення кампанії на краудфандинговій платформі. За оцінками експертів Світового банку, середня сума фінансових ресурсів, виділених на ідею, становить близько 50 тис. дол. Ідея розробки 3D-принтера від Snapmaker у 2017 р. зібрала 50 тис. дол. на платформі Kickstarter [5].

В Україні також відбувається створення інвестиційно-привабливого ринку Інтернет-технологій. Наприклад, на рівні законодавства наприкінці грудня 2019-го року до Верховної Ради внесено законопроект № 2655 про хмарні послуги, який націлений на регулюванні хмарних послуг, а саме: визначенні правил, за якими державні органи, місцева влада та державні підприємства отримають змогу користуватися подібними послугами [6]. Згідно із оцінками експертів компанії Deloitte та асоціації UVCA, в Україні найбільш інвестиційно-привабливі стартапи діють у секторах онлайн сервісів та програмного забезпечення. Зокрема, представники індустрії онлайн-сервісів є лідерами за кількістю інвестиційних операцій у 2018-му році, а виробники програмного забезпечення стали лідерами за обсягом залучених інвестицій (близько 118 млн. дол. США) [7].

Таким чином, Інтернет речей є одним із глобальних трендів розвитку сучасного суспільства. Зростання попиту на IoT технології на міжнародному ринку зумовлює підвищення уваги до їх підтримки на рівні бізнесу та окремої країни. Зростання глобальної пропозиції на Інтернет речей також зумовлює потребу активізації його розвитку в Україні. Це закладає основу для впровадження відповідних норм регулювання ділової активності суб'єктів IoT індустрії на національному рівні. Виникає потреба активізації відповідних досліджень у нашій країні.

Література

1. Worldwide digital population as of January 2020. Електронний ресурс. URL: <https://www.statista.com/statistics/617136/digital-population-worldwide/>
2. 18 Most Popular IoT Devices In 2020 (Only Noteworthy IoT Products). Електронний ресурс. URL: <https://www.softwaretestinghelp.com/iot-devices/>
3. Ten Trends of Internet of Things in 2020. Електронний ресурс. URL: <https://www.bbvaopenmind.com/en/technology/digital-world/ten-trends-of-internet-of-things-2020/>

4. Atzori L. et al., The Internet of Things: A survey, Comput. Netw. (2010), doi:10.1016/j.comnet.2010.05.010
5. Диба М. І., Гернего Ю. О. Глобальні тенденції та потенціал розвитку ринку краудфандингу в Україні. Економіка України. 2020. № 2 (699). С. 66-79.
6. Na chasi. У Верховну Раду внесли закон про хмарні послуги. URL: <https://nachasi.com/2019/12/26/cloud-service/>
7. Диба М. І. Інвестиційна привабливість надання програмного забезпечення як послуги в економіці спільної участі / М. І. Диба, Ю. О. Гернего // Фінанси України. – 2020. – № 1. – С. 42-57.

УДК 339.972:004

Ірина Декрет

*аспірантка спеціальності 051 «Економіка»,
здобувач наукового ступеня PhD
кафедри економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
irynadekret@gmail.com*

ДРАЙВЕРИ РОЗВИТКУ ІТ-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

THE DRIVERS OF DEVELOPMENT OF THE IT COMPANY IN UKRAINE

ДРАЙВЕРЫ РАЗВИТИЯ ИТ – КОМПАНИЙ В УКРАИНЕ

Анотація. Досліджено теоретичні, методичні та прикладні аспекти розвитку ІТ-компаній, проаналізовано чинники розвитку ІТ-компаній в Україні.

Abstract. Theoretical, methodological and applied aspects are investigated of the development of IT companies, the factors are analyzed for the development of IT companies in Ukraine.

Анотация. Исследованы теоретические, методологические и прикладные аспекты развития ИТ-компаний, проанализированы факторы развития ИТ-компаний в Украине.

Основою сучасного підходу до розвитку компаній є новітні технології, інтелектуальні ресурси та інновації. Штучний інтелект, робота з великими масивами даних, машинне навчання - уже існуюче та наступне майбутнє, у якому буде розвиватися людство. Тотальна автоматизація, яка сьогодні проникає в усі галузі нашого життя. У майбутньому світі виграють тільки ті країни, ті індустрії, ті спеціалізації, які матимуть креативну та цифрову складову у своїй діяльності. Сучасне бізнес-середовище ІТ-компаній характеризується високим ступенем динамічності, необхідністю постійного сканування та діагностики компонентів і чинників зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, які впливають на прийняття управлінських рішень у сфері бізнесу.

Внаслідок нетривалого періоду становлення ІТ-сфери в Україні, фундаментальний базис розвитку ІТ-компаній на сьогодні не сформований. Принципові відмінності у характері діяльності зарубіжних та вітчизняних ІТ-компаній унеможливають адаптацію зарубіжних практик щодо функціонування ІТ-компаній в Україні. Це зумовлює необхідність дослідження та виокремлення чітких факторів розвитку ІТ-компаній з урахуванням українських особливостей ІТ-бізнесу.

Основними драйверами розвитку ІТ – компаній в Україні слід розглянути та виокремити наступні:

1. Експорт комп'ютерних та інформаційних послуг з України: продаж послуг із розроблення програмного забезпечення та різноманітних проектів [1]. На світовому просторі український ІТ – ринок показав себе як надійний, якісний та з помірним рівнем оплати праці,